

ikke vil tabe, men tværtimod vil vinde, naar man i Stedet for at spille en saa urimelig Tid, som man hidtil har spildt ved Studiet af Sprogene Græsk og Latin, kan anvende en Del af denne Tid til gennem Oversættelser virkelig at stifte Bekendtskab med den græske Litteratur og alle de Skatte, den indeholder, men jeg vil unægtelig ønske, at vi nu ikke i Stedet maa faa en ny Overtro paa de nyere Sprogs Evne til at skabe den eneste saliggørende Dannelse. Som sagt, jeg ønsker dette Forsøg gjort med den tredje Retning, og hvis Forslaget kun var gaaet ud paa at gøre dette Forsøg muligt, vilde jeg helt ud have kunnet slutte mig til det. Angaaende det deri, som vedrører Undervisningens Ordning i den egentlig lærde Skole, kan jeg ogsaa i meget henholde mig til det ærede Medlem for Frederiksberg. Jeg billiger ikke blot den ny Retnings Indførelse, men jeg betragter det ogsaa som et Fremskridt, at man nu foreslaar Eksaminerne ordnede paa en saadan Maade, at man lægger mest Vægt paa det skriftlige og paa Modenheden, saa vidt denne overhovedet kan prøves ved en Eksamen. Jeg betragter det ogsaa som et Fremskridt, at man nu vil slaa fast, at Kvinder kunne blive optagne som Elever i de lærde Skoler, ikke blot som en enkelt Undtagelse, men saaledes, at det bliver en almindelig Regel, at de kunne optages. Ligeledes tror jeg, det er hensigtsmæssigt at gaa til de kortere Timer, som ere foreslaaede, og jeg er særdeles glad over, at man vil gøre noget for en pædagogisk Uddannelse af de lærde Skolers Lærere. Dertil kan der sikkert i høj Grad trænges, deri er jeg enig med det ærede Medlem. Det var et meget tiltalende Billede, det ærede Medlem oprullede af Fremtidens lærde Skole. Om den vil komme til at svare til det, beror jo, som det ærede Medlem ogsaa selv erkendte, væsentlig paa Lærerne. Det, som vi kunne gøre her fra Lovgivningsmagtens Side, er jo ikke at skabe den Tilstand, som det ærede Medlem skildrede for os, men det er at skabe nogle Rammer, inden for hvilke det Liv, som er blandt Skolens Lærere, kan komme til at gøre sig gældende. Jeg vil haabe, at der er mange af den lærde Skoles Lærere, der ville svare til det Ideal, det ærede Medlem fremstillede for os, og det har glædet mig i den senere Tid at se den Interesse, der er vaagnet blandt den lærde Skoles Lærere for pædagogiske Spørgsmaal. Det har jo ikke altid været saaledes; det er ikke ret mange Aar siden, at det var forbavsende,

hvor liden Interesse der var for egentlig pædagogiske Spørgsmaal mellem den lærde Skoles Lærere. De stode ganske sikkert i den Henseende langt tilbage for de fremmeligere af Folkeskolens Lærere; man behøver jo blot at se hen til Skolemøderne, til de Spørgsmaal, der der drøftedes, og den Interesse, hvormed de drøftedes, for at se, hvorledes Folkeskolens Lærere og ganske specielt ogsaa dens Lærerinder havde en ganske anderledes Interesse for de egentlige Skolespørgsmaal, end man fandt blandt den lærde Skoles. Men saa meget glædeligere er det jo, at der i de senere Aar virkelig er kommet en Bevægelse, som jeg hilser med Glæde, og som jeg haaber ogsaa vil kunne sætte Frugt i den Retning, det ærede Medlem saa smukt skildrede for os i Gaar, men som vi ganske vist ikke ere Herrer over ved det Forslag, vi her behandle.

Se, for saa vidt er jeg enig med det ærede Medlem. Men derimod beklager jeg, at man ikke er bleven staaende ved at imødekomme det Andragende, der er kommet fra de private Latinskoler om at faa Lov til at gøre Forsøg med den tredje Retning, men at man med det samme er gaaet langt videre og her har foreslaaet en Række Bestemmelser, der, saa vidt jeg kan se, lægge en helt ny Plan for Danmarks Skolevæsen og medfører en Forandring i Statens hidtidige Holdning over for Skolevæsenet som Helhed og de enkelte Arter af Skoler. Naar vi skulle behandle dette store Emne, er det jo bedst at se, hvorledes vi i Virkeligheden staa. Det vilde jo ikke være rigtigt, at man omdannede Danmarks Skolevæsen efter Resolutioner, der ere vedtagne i Foreninger af en eller anden Skolearts Lærere. Vi maa gaa til selve Livet og se, hvorledes det danske Skolevæsen for Tiden er, og det forekommer mig da, at det danske Skolevæsen i mange Henseender har en fortræffelig Ordning, udsprungen af Livets Krav og ordnet derefter. Vi have her i Danmark, saa vidt jeg kan se, hidtil kun haft 3 Slags Skoler, der *udelukkende* have haft almindelig Dannelse og Udvikling til deres Opgave, nemlig Folkeskolen, Folkehøjskolen og visse Dele af den højere Pigeskole. Disse sidste skal jeg ikke omtale, fordi man i den højere Pigeskole ofte har den udelukkende dannende Side noget sammenblandet med et Eksamens-Arbejde, saa Forholdet der ikke ligger rent for. Jeg vil holde mig til de to andre Arter af Skoler, med Hensyn til hvilke jeg antager, at der ingen Tvivl kan